

Elhunyt Jenei György professzor

Életének 82. évében elhunyt Jenei György egyetemi tanár, a Köz-gazdaság alapító szerkesztője a Közpolitika Tanszék korábbi vezetője.

A tanácsadó szóval lehet legjobban leírni Jenei György szakmai pályafutását, beleértve az egyetemen oktatóként töltött éveket is. Tanácsadó volt a szó legjobb értelmében, mert képes volt átélni a döntéshozás dilemmáját, ugyanakkor kerülte a rivaldafényt, és soha nem tolakodott. Tanácsadó volt azért is, mert képes volt közvetíteni a különböző álláspontok között, képes volt megtalálni a közös hangot, a közös nyelvet a legkülönbözőbb szereplők között.

Ez a képesség mindig nagyon fontos a politikai és a gazdaságpolitikai döntéshozásban, de különösen abban az időszakban kapott kiemelt szerepet, amikor Gyuri a legmagasabb szinten volt, amikor közvetlenül bekapcsolódott a rendszerváltás lebonyolításába. A feladat, amihez hozzájárult nagyon nehéz volt: megváltoztatni a „rendszert”, új ideológiai keretet teremteni, ugyanakkor megőrizni az állam működőképességét. Jenei Gyuri feladata elsősorban ez utóbbi volt: részt venni az állam igazgatásának és stabilitásának megőrzésében akkor, amikor a vezetők erkölcsi tekintélye összeomlott, amikor a politikai propagandában 180 fokos fordulat ment végbe.

Ebben a helyzetben a megoldás az igazgatás erkölcsének felépítése és erősítése volt. Gyurinak az volt a meggyőződése, erkölcsi alapállása, hogy az ügyeket meg lehet és meg is kell oldani, mert ez a feladatunk. Félre kell tenni a kicsinyes személyes torzsalkodásokat, mert a hivatali gépezetnek működnie kell.

Élete végéig megőrizte ezt a szemléletet, és ezért tudtunk mindig jól együtt dolgozni vele. Nem keveredtünk bele zavaros politikai vitákba, mindig ódzkodott a „kávéházi” politizálástól. Mivel jól ismerte ezt a világot, ezért tudta annak a helyi értékét is, legyen szó akár az országos, akár az egyetemi „politikáról”. Meg is volt a róla a véleménye, mert csak nagyon ritkán segítettek ezek a viták a teljesítményt. Márpedig Gyuri az igazgatási, szervezési teljesítményt tisztelte nemtől, kortól és beosztástól függetlenül.

Hihetetlenül jó érzékkel választotta ki azokat a kollégákat, akikkel lehetett együtt dolgozni, és rögtön felismerte azokat, akikkel nem. Az előbbieket szerette, támogatta őket, segített nekik - legyen szó titkárnőről, hivatalvezetőről vagy akadémiai vezetőről. Utóbbiakkal nem foglalkozott, nem csinált magának nagyobb problémát a szükségesnél - ami fontos tulajdonság a vezetői körben.

Nagyvonalúságának forrása, képessége a túllépéséhez az intrikákon az által birtokolt tágabb perspektívában rejlett. Tudta, hogy ami számít Magyarország egységének és stabilitásának megőrzése szempontjából, az a bekapcsolódása a globális együttműködésbe. Ennek különböző szintjei vannak, és a 90-es évek közepétől Jenei György a közigazgatástudományi területet választotta ehhez. Széles körű kapcsolatrendszerrel épített ki a közigazgatástudomány világszínvonalú képviselőivel, tudományos eredményeiket folyamatosan bekapcsolta a hazai szakmai közéletbe, és a magyar tapasztalatot közvetítette a nemzetközi szakmai közélet felé.

Tudását és tapasztalatát arra használta, hogy kinevelje a jövő felső szintű közigazgatási szakembereit, olyan kollégák kerültek ki a keze alól, akik tudják, hogy az állam technológia, infrastruktúra, amit hatékonyan kell működtetni függetlenül attól, hogy mennyire zajos a politikai közélet.

Ezt az oktató nevelő tevékenységet nem csak a katedrán végezte, hanem az egyetem minden területén, bizottságokban, hivatalokban, testületekben. Mindig lehetett rá számítani, a legnehezebb helyzeteket is higgadtan és derűvel oldotta meg. A derű nagyon fontos jellemvonása volt, hiszen az elmúlt 30 évtized pánikhangulataival, ijedtségeivel szembeni védekezés fontos eszköze volt a derű, a vidámság. Viccel az ügyek nem oldódnak meg, viszont derű nélkül nem nagyon oldhatók meg.

Jenei György tanácsadó volt nagy műveltséggel, magas szintű elemző képességgel, de a háttérben dolgozott. Szeretteire, barátaira figyelt, velük törődött. Csapatot tartott össze, ennek rendelte alá szakmai tevékenységét. Egész életében olyan volt, ahogy Tolsztoj jellemezte Dohturov tábornokot a Háború és békében: *„Dohturov nem állított össze haditerveket, de mindig ott volt, ahol a legforróbb volt a talaj. Ő is az észrevétlen fogaskerekek egyike volt, amelyek nem zörögnek, nem recsegnek, egyszerűen csak a gép legfontosabb alkatrészét képezik. Természetes, hogy aki nem ismeri egy gép működését, azt a szilánkot képzeli legfőbb alkatrészének, amely véletlenül belepottyant, ott ugrándozik benne és akadályozza a járásban. Aki nem ismeri egy gép szerkezetét, nem értheti, hogy ez a szilánk csak rongálja a gépet, akadályozza a járását, míg ellenben az a némán forgó, kis fogaskerék az egész gép egyik legfontosabb alkatrésze.”*

Jenei György olyan – messze nem a legkisebb - fogaskerék volt, aki a gépezet egészét látta maga előtt, tetteivel és gondolkodásával együtt biztosította a stabilitást többek között nekünk is és a Köz-gazdaságnak. Ez a stabilitásra törekvés az, ami nem szállhat sírba vele, aminek a megőrzése létkérdés számunkra.